

EL SUFIX FEMENÍ «-ESSA»

En línies generals, els substantius referits a persones i animals formen el femení de les maneres següents:

– A partir del masculí afegint la terminació *-a*:

[dependent/dependenta](#), [oficial/oficiala](#), [porter/portera](#)

amb les adaptacions morfològiques i gràfiques que calgui:

[advocat/advocada](#), [capità/capitana](#), [hereu/hereva](#), [notari/notària](#)

– Si acaben en *-e* o *-o*, substitueixen aquesta vocal per una *-a*:

[alumne/alumna](#), [gitano/gitana](#)

– Si acaben en *-a* resten invariables:

[guàrdia](#), [taxista](#), [terapeuta](#)

També n'hi ha d'invariables amb altres terminacions:

[agent](#), [líder](#), [puntaire](#)

Tanmateix, hi ha alguns **sufixos especials** per a formar el femení a partir del masculí, el més productiu dels quals és *-essa*. Les paraules que adopten aquest sufix pertanyen al lèxic patrimonial, és a dir que són mots antics, seculars, tot i que res no impediria d'adoptar-lo també en neologismes, sobretot perquè es reconeix immediatament com a desinència del femení i permet de desfer l'ambigüitat en les paraules acabades en *-e* quan es pronuncia com a vocal neutra.

En el quadre següent s'han consignat els casos de femenins en *-essa* que figuren en el *Diccionari de la llengua catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans, i també els femenins alternatius que pugui tenir el mateix terme, si s'escau. Les formes que el DIEC dona com a no preferents (mitjançant remissió) han estat marcades com

a no recomanables en un registre estàndard. Les formes no recollides pel DIEC es marquen com a incorrectes.

Substantiu masculí	Femení en -essa	Femení alternatiu
abat	abadessa	
advocat	~ advocadessa	advocada
alcalde	alcaldessa	
almirall	almirallessa	
apòstol	apostolessa	
arxiduc	arxiduessa	
batlle	batllessa	~ batlle
baró	baronessa	
bisbe	bisbessa	
canonge	canongessa	
cavaller	cavalleressa	
comte	comtessa	
cònsol	~ consolessa	cònsol / ✗ cònsola
déu	deessa	~ dea
diable	diablessa	
diaca	diaconessa	
doctor	~ doctressa	doctora
druida	druïdessa	
duc	duquessa	
felibre	felibressa	
gegant	~ gegantessa	geganta
hoste	hostessa	

infant (1)	~ infantessa	infanta
joglar	joglaressa	
jutge	jutgessa	~ jutge / * jutja
megaduc	megaduquessa	
menoret	menoressa	menoreta
mestre	mestressa (2)	mestra (3)
metge	metgessa	~ metge / * metja
ogre	ogressa	
paborde	pabordessa	
papa	papessa	
poeta	~ poetessa	poeta
prior	~ prioressa	priora
profeta	~ profetessa	profeta
rector	~ rectoressa	rectora
sacerdot	sacerdotessa	
sastre	sastressa	
semideu	semideessa	
sotsprior	~ sotsprioressa	sotspriora
tigre	tigressa	
vampir	vampiressa (4)	vampira (5)
vescomte	vescomtessa	

1. En el sentit de 'descendent de la casa reial' té flexió de gènere. En el sentit de 'criatura' és epicè (invariable).
2. En el sentit de 'propietària'.
3. En el sentit de 'professional docent'.
4. En el sentit de 'dona seductora'.
5. En el sentit de 'ésser imaginari xuclador de sang' i de 'vampir femella'.